

V úterý, 22. července, uplyne přesně 70 let od tragické smrti posádky britského bombardovacího letounu u obce Němčičky na Znojemsku. K příležitosti kulatého výročí válečné události pořádá obec Němčičky už tuto sobotu vzpomínkový akt, kterým chce vzdát hold pěti padlým spojeneckým letcům. Po pietním aktu, jehož začátek je plánován na 14. hodinu, nad místem přelétnou vrtulníky Armády České republiky. Do odpoledního programu je zahrnuto i otevření naučné stezky, která má návštěvníkům přibližovat okolnosti havárie stroje Královského letectva. Plánovány jsou i výstavy dobových artefaktů a leteckých modelů. Svou účast na připomínkovém aktu přislíbili zástupci ministerstva obrany i britské ambasády, zvána je samozřejmě i široká veřejnost. Vstupné se neplatí.

Co se osudného 22. července vlastně stalo?

Už o den dříve, po osmé hodině večerní, postupně vzlétlo z letišť centrální Itálie na 101 letounů ke splnění svého úkolu. Tím mělo být pozastavení provozu rafinérie Fanto (dnes podnik Paramo) ve východočeských Pardubicích. Mezi šesti bombardéry, které se z úspěšně provedené akce nevrátily, byl i letoun Vickers Wellington s označením LP 204 JN-L. Celá jeho posádka, Britové Frederick E. Palmer, Thomas Neilan, David R. Jones, Edmund L. Owen a Kanadčan Kennt B. Lyon, v akci zahynula. Osudným se jim stal střet se stíhačem německých vzdušných sil Hansem Krausem, který jejich stroj, už v době rodícího se dalšího červencového dne, několikrát zasáhl. S vážným poškozením otočil pilot letoun zpět a ten hořící a stále klesající dolétl nad obec Němčičky, kde se asi deset až patnáct minut po půlnoci zřítil. Po dopadu bombardéru došlo k výbuchu letecké pumy, která tím definitivně vzala veškeré naděje, že by některý z členů posádky mohl havárii přežít. V troskách Wellingtonu se podařilo identifikovat pouze těla Palmera, Jonese a Owena, kteří jsou pohřbeni na britském vojenském hřbitově na pražských Olšanech.

Už první rok po sametové revoluci vystavěli Němčičtí obětem malý památník. Sobotní akce je pak dalším důkazem, že v malé jihomoravské vesnici na padlé spojenecké letce i po dlouhých letech stále nezapoměli.

Jaroslav Sládek